

Smernice o uporabi notranjih modelov

Uvod

- 1.1. Organ EIOPA v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1094/2010 z dne 24. novembra 2010 (v nadaljnjem besedilu: uredba o EIOPA)¹ pripravlja smernice, naslovljene na nadzorne organe in zavarovalnice ali pozavarovalnice, o uporabi notranjih modelov pri izvajanju Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (v nadaljnjem besedilu: direktiva Solventnost II)², zlasti členov 112, 113, 115, 116, 120 do 126 in 231 Direktive, kot so nadalje razviti v poglavju VI naslova I in poglavju II naslova II izvedbenih ukrepov³. Pri teh smernicah se upoštevajo tudi izvedbeni tehnični standardi organa EIOPA o postopku odobritve notranjih modelov in postopku sprejemanja skupne odločitve za notranje modele skupine⁴.
- 1.2. Cilj teh smernic organa EIOPA o uporabi notranjih modelov je zagotoviti navodila, kaj bi morali upoštevati nadzorni organi in zavarovalnice ali pozavarovalnice, da bodo lahko nadzorni organi odobrili in še naprej dovolili uporabo notranjega modela za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala ter da bodo lahko zavarovalnice in pozavarovalnice uporabljale notranji model za izračun svojega zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu z zahtevami direktive Solventnost II, kot je podrobneje določeno v izvedbenih ukrepih.
- 1.3. Cilj smernic je tudi spodbujati zbliževanje nadzornih praks na področju ocene notranjih modelov. Pri notranjih modelih za skupine bi bilo treba vzpostaviti ustrezno raven komunikacije med nadzornimi organi znotraj kolegijev, zlasti med vključenimi nadzornimi organi.
- 1.4. Smernice so namenjene nadzornim organom v skladu z direktivo Solventnost II.
- 1.5. Če ni izrecno drugače navedeno, se vse smernice nanašajo na uporabo:
  - popolnega ali delnega notranjega modela, ki je bil predložen v odločitev o uporabi ali se trenutno uporablja za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnice ali pozavarovalnice;
  - popolnega ali delnega notranjega modela za skupino, kot je opredeljen v nadaljevanju, ki je bil predložen v odločitev o uporabi ali se trenutno uporablja za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala.
- 1.6. Te smernice se začnejo uporabljati 1. aprila 2015.
- 1.7. V teh smernicah se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
  - „*notranji model(-i) za skupino (ali za skupine)*“ je treba razumeti kot notranji model, za katerega je predložena vloga za uporabo le pri izračunu konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala skupine

¹ UL L 331, 15.12.2010, str. 48–83.

² UL L 335, 17.12.2009, str. 1–155.

³ UL L 12, 17.01.2015, str. 1–797.

⁴ <https://eiopa.europa.eu/Pages/Supervision/Insurance/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii.aspx>

(iz člena 230 direktive Solventnost II), in notranji model, za katerega je predložena vloga za uporabo pri izračunu konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala skupine in zahtevanega solventnostnega kapitala najmanj ene povezane zavarovalnice, vključene v področje uporabe tega notranjega modela za izračun konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala skupine (ki se v skladu s členom 231 direktive Solventnost II v smernicah imenuje notranji model skupine);

- pojem „*bogastvo napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve*“ je določen predvsem z dveh vidikov: obsega znanja podjetja o profilu tveganj, upoštevanem v nizu dogodkov, na katerih temelji napoved v obliki verjetnostne porazdelitve, in zmožnosti metode izračuna, izbrane za preoblikovanje teh informacij v porazdelitev denarnih vrednosti, ki se nanašajo na spremembe osnovnih lastnih sredstev. Pojem bogastvo se ne bi smel skrčiti na razdrobljeno predstavitev napovedi v obliki verjetnostne razporeditve, ker ima lahko tudi napoved v obliki zvezne funkcije malo bogastvo;
- „*referenčna mera tveganja*“ je treba razumeti kot tvegano vrednost osnovnih lastnih virov sredstev s stopnjo zaupanja 99,5 % za obdobje enega leta v skladu s členom 101(3) direktive Solventnost II;
- „*analitična zaprta formula*“ je treba razumeti kot neposredno matematično formulo, ki povezuje mero tveganja, ki jo izbere podjetje, z navedeno referenčno mero tveganja;
- „*t=0*“ je treba razumeti kot datum izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala, ki ga izvede podjetje v skladu s svojim notranjim modelom;
- „*t=1*“ je treba razumeti kot eno leto po datumu izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala, ki ga izvede podjetje v skladu s svojim notranjim modelom.

Poglavje 1: Vloga

Smernica 1 – Postopek pred začetkom uporabe

- 1.8. Nadzorni organi bi morali razmisliti o uvedbi postopka pred začetkom uporabe, da si ustvarijo mnenje o pripravljenosti zavarovalnice ali pozavarovalnice na predložitev vloge za uporabo notranjega modela za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu z direktivo Solventnost II ter za izpolnitev zahtev za notranje modele iz navedene direktive.

Smernica 2 – Informacije, predložene v vlogi za uporabo notranjih modelov skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II

- 1.9. V primeru vloge za uporabo notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II bi moral vlagatelj za vsako povezano podjetje, ki predloži vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun svojega zahtevanega solventnostnega kapitala, vključiti informacije iz člena 2 izvedbenega tehničnega standarda organa EIOPA o postopku odobritve notranjih modelov, ki so značilne za to povezano podjetje, razen če so te informacije že vključene v dokumente, ki jih je predložila udeležena zavarovalnica ali pozavarovalnica.
- 1.10. Vlagatelj bi moral poleg tega za vsako povezano podjetje, vključeno v vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala, pojasniti, v kakšnem obsegu razvoj, uporabo ali potrditev sestavnih delov notranjega modela skupine, ki so potrebni za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala povezanega podjetja, izvaja drugo povezano podjetje v skupini.

Smernica 3 – Zahteva za dodatne informacije v primeru vloge za uporabo notranjih modelov za skupine

- 1.11. V primeru vloge za uporabo notranjega modela za skupino bi bilo treba zahtevo za pridobitev dodatnih informacij od povezanega podjetja, ki jo vložijo vključeni nadzorni organi iz člena 343(2) izvedbenih ukrepov, ki nadzirajo to podjetje, najprej predložiti nadzorniku skupine. Nadzornik skupine bi nato moral zahtevo posredovati povezanemu podjetju ali pa vključenemu nadzornemu organu, ki zahteva informacije, zagotoviti ustrezne dokumente, če so bili ti že predloženi nadzorniku skupine.
- 1.12. V primeru vloge za uporabo notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II bi moral imeti vsak zadevni nadzorni organ iz člena 347(3) izvedbenih ukrepov možnost, da neposredno zahteva dodatne informacije od povezanega podjetja, ki ga nadzira, da oceni skladnost notranjega modela skupine z zahtevami za notranje modele glede zahtevanega solventnostnega kapitala tega povezanega podjetja. V takem primeru bi moral zadevni nadzorni organ nadzornika skupine takoj obvestiti o taki zahtevi za informacije.

Smernica 4 – Namen razširitve področja uporabe vloge za uporabo notranjih modelov za skupine

- 1.13. V primeru vloge za uporabo notranjega modela za skupino bi moral vlagatelj kot del utemeljitve področja uporabe notranjega modela iz člena 343(5) ali 347(6) izvedbenih ukrepov v vlogi opisati, ali oziroma kako namerava v prihodnosti razširiti področje uporabe notranjega modela, da se za namene izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala skupine vključi katero koli povezano podjetje, ki spada v okvir nadzora skupine, vendar v skladu s sedanjo vlogo ni vključeno v področje uporabe notranjega modela za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala skupine.
- 1.14. V primeru vloge za uporabo notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II bi moral vlagatelj kot del utemeljitve področja uporabe notranjega modela opisati tudi, ali oziroma kako namerava v prihodnosti razširiti področje uporabe notranjega modela, da se vključi izračun zahtevanega solventnostnega kapitala katerega koli povezanega podjetja, ki ni vključeno v področje uporabe sedanje vloge za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala z notranjim modelom skupine.

Smernica 5 – Tehnične specifikacije v primeru vloge za uporabo notranjih modelov skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II

- 1.15. V primeru vloge za uporabo notranjega modela skupine iz člena 231 direktive Solventnost II bi moral vlagatelj v vlogi izrecno navesti, koliko se lahko tehnične specifikacije notranjega modela skupine razlikujejo pri uporabi notranjega modela za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala skupine in izračun zahtevanega solventnostnega kapitala povezanih podjetij, vključno z:
- a) obravnavo transakcij znotraj skupine za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala povezanih podjetij in po potrebi zahtevanega solventnostnega kapitala skupine;
  - b) seznamom parametrov znotraj notranjega modela, ki so lahko določeni različno za različne izračune, izvedene z notranjim modelom skupine, za namene izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala skupine in izračuna posamičnega zahtevanega solventnostnega kapitala; in
  - c) opisom tveganj, značilnih za skupino, ki so relevantna le pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala skupine.

Poglavje 2: Spremembe modela

Smernica 6 – Področje uporabe politike o spremembah modela

- 1.16. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri oblikovanju politike o spremembah modela zagotoviti, da ta politika vključuje vse pomembne vire sprememb, ki bi lahko vplivale na njen zahtevani solventnostni kapital, in vsaj spremembe:
- a) sistema upravljanja podjetja;
  - b) skladnosti podjetja z zahtevami za uporabo notranjega modela;
  - c) ustreznosti tehničnih specifikacij notranjega modela podjetja in
  - d) profila tveganj podjetja.
- 1.17. Podjetje bi moralo zagotoviti tudi, da politika o spremembah modela:
- a) določa, kdaj se sprememba notranjega modela šteje za večjo ali manjšo in kdaj se kombinacija manjših sprememb šteje za večjo spremembo;
  - b) določa zahteve v zvezi z upravljanjem glede sprememb notranjega modela, vključno z notranjo odobritvijo, notranjo komunikacijo, dokumentacijo in potrjevanjem sprememb.
- 1.18. Zavarovalnica in pozavarovalnica ne bi smeli šteti vključitve novih elementov, kot je vključitev dodatnih tveganj ali poslovnih enot, za del sprememb notranjega modela v skladu s politiko o spremembah notranjega modela. Vključitev novih elementov v notranji model bi morala biti predmet nadzornikove odobritve po postopku iz člena 7 izvedbenega tehničnega standarda o postopku odobritve notranjih modelov.
- 1.19. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala upoštevati posodobitev parametrov notranjega modela kot potencialen vir sprememb notranjega modela.

Smernica 7 – Opredelitev večje spremembe

- 1.20. Čeprav je lahko količinski učinek spremembe modela na zahtevani solventnostni kapital ali posamezen sestavni del zahtevanega solventnostnega kapitala eden od kazalnikov, ki jih zavarovalnica ali pozavarovalnica namerava uporabiti pri opredelitvi večjih sprememb, bi morala zadevna zavarovalnica ali pozavarovalnica razviti in uporabljati vrsto drugih ključnih kakovostnih in količinskih kazalnikov za opredelitev večje spremembe.

Smernica 8 – Poročanje o manjših in večjih spremembah kot kombinaciji manjših sprememb

- 1.21. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala vsako četrletje ali pogosteje, če je to primerno poročati o manjših spremembah notranjega modela nadzornim organom. Manjše spremembe notranjega modela bi bilo treba sporočiti v strnjem poročilu, v katerem je treba opisati kakovostne in količinske vplive sprememb ter približne kumulativne kakovostne in količinske učinke sprememb na odobren notranji model.

1.22. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala uporabiti najnovejši notranji model, ki so ga odobrili nadzorni organi, kot referenco za oceno, ali se kombinacija manjših sprememb šteje za večjo spremembo, razen če je z nadzornimi organi dogovorjeno drugače.

Smernica 9 – Politika o spremembi modela za notranje modele skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II

1.23. V primeru notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II bi morala udeleženo podjetje in povezana podjetja, ki predložijo vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun svojega posamičnega zahtevanega solventnostnega kapitala, oblikovati politiko o spremembi modela.

1.24. Udeleženo podjetje in povezana podjetja, ki predložijo vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun svojega posamičnega zahtevanega solventnostnega kapitala, bi morala zagotoviti, da politika o spremembi modela vključuje specifikacijo večjih in manjših sprememb za skupino in za vsako povezano podjetje, vključeno v vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun njegovega posamičnega zahtevanega solventnostnega kapitala.

1.25. Udeleženo podjetje in povezana podjetja, ki predložijo vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun svojega posamičnega zahtevanega solventnostnega kapitala, bi morala zagotoviti, da je vsaka sprememba, ki je večja na ravni povezanega podjetja, vključenega v vlogo, razvrščena kot večja sprememba v okviru politike.

Smernica 10 – Razširitev uporabe in razširitev področja uporabe notranjih modelov skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II

1.26. Vlagatelj bi moral naslednje razširitve notranjega modela skupine predložiti nadzorniku skupine po enakem postopku, kot velja za večje spremembe notranjega modela iz člena 7 izvedbenega tehničnega standarda organa EIOPA o postopku odobritve notranjega modela:

- a) razširitev za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala povezanega podjetja, ki je trenutno vključeno v področje uporabe notranjega modela skupine za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala skupine, vendar ki trenutno ne uporablja notranjega modela skupine za izračun svojega zahtevanega solventnostnega kapitala;
- b) razširitev za vključitev novih elementov na ravni skupine in
- c) razširitev za vključitev novih elementov na ravni povezanega podjetja, ki trenutno uporablja notranji model skupine za izračun svojega zahtevanega solventnostnega kapitala, vključno z razširitvijo, povezano z elementi, ki se že uporabljajo na ravni skupine ali drugih povezanih podjetij.

Poglavje 3: Test uporabnosti

Smernica 11 – Spodbuda za izboljšanje kakovosti notranjega modela

1.27. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da se notranji model v njenem sistemu obvladovanja tveganj in postopkih odločanja uporablja tako, da se spodbuja izboljšanje kakovosti samega notranjega modela.

Smernica 12 – Test uporabnosti in spremembe notranjega modela

1.28. V procesu izboljšanja kakovosti notranjega modela, kadar večjo spremembo notranje odobri upravni, upravljalni ali nadzorni organ, bi morali biti zavarovalnica in pozavarovalnica sposobni dokazati skladnost z zahtevami iz testa uporabnosti ob upoštevanju:

- a) različnih sestavnih delov testa uporabnosti;
- b) različnih uporab njunega sistema upravljanja.

1.29. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala spremljati in biti sposobna dokazati, da je zakasnitev med ugotovitvijo, da je potrebna sprememba notranjega modela, in dejansko izvedbo spremembe primerna. V primeru vloge za večjo spremembo med izvajanjem postopka odobritve bi morali zavarovalnica in pozavarovalnica zagotoviti, da je uporaba notranjega modela v njenem postopku odločanja ustrezna.

Smernica 13 – Razumevanje notranjega modela

1.30. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala razmisliti o uporabi različnih pristopov za zagotavljanje, da upravni, upravljalni ali nadzorni organ in zadevni uporabniki pri sprejemanju odločitev razumejo notranji model.

1.31. Nadzorni organi bi morali za oceno razumevanja notranjega modela razmisliti o uporabi razgovorov z osebami iz upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa in osebami, ki dejansko vodijo zavarovalnico ali pozavarovalnico.

1.32. Nadzorni organi bi morali razmisliti tudi o pregledu dokumentacije o zapisnikih sej upravnega odbora ali ustreznih organov odločanja za oceno, kako je zavarovalnica ali pozavarovalnica pripravljena na izpolnitev zahtev iz testa uporabnosti.

Smernica 14 – Podpora odločanju

1.33. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti in biti sposobna dokazati, da se notranji model uporablja pri odločanju.

1.34. Zlasti bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica pri izračunu teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za omejeni sklad upoštevati člen 81 izvedbenih ukrepov in pojasniti, kako zagotavlja usklajenost teh rezultatov v skladu s členom 223 izvedbenih ukrepov.

Smernica 15 – Posebnosti testa uporabnosti za notranje modele skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II

- 1.35. Udeleženo podjetje in povezana podjetja, ki predložijo vlogo za uporabo notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II za izračun njihovega posamičnega zahtevanega solventnostnega kapitala, bi morala sodelovati za zagotovitev, da je notranji model oblikovan skladno z njihovo dejavnostjo. Predložiti bi morala dokaze, da upravljanje notranjega modela zagotavlja, da:
- a) se njihov posamični zahtevani solventnostni kapital izračuna vsaj tako pogosto, kot to zahteva člen 102 direktive Solventnost II, in kadar je to potrebno v postopku odločanja;
  - b) lahko predlagajo spremembe notranjega modela skupine, zlasti za sestavne dele, ki so zanje pomembni, ali po spremembi njihovega profila tveganj in ob upoštevanju okolja, v katerem podjetje deluje;
  - c) povezana podjetja ustrezno razumejo tiste dele notranjega modela, ki vključujejo tveganja zadevnega podjetja.
- 1.36. Zavarovalnice ali pozavarovalnice, ki predložijo vlogo za uporabo notranjega modela skupine za izračun svojega zahtevanega solventnostnega kapitala, bi morale zagotoviti, da je oblika notranjega modela v skladu z njihovo dejavnostjo in njihovim sistemom obvladovanja tveganj, vključno z zagotavljanjem rezultatov na ravni skupine in na ravni povezanih podjetij, ki so dovolj podrobni, da zagotavljajo notranjemu modelu skupine dovolj pomembno vlogo v postopkih odločanja.

Poglavje 4: Določitev predpostavk in strokovna ocena

Smernica 16 – Pomembnost pri določanju predpostavk

- 1.37. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala določiti predpostavke in uporabiti strokovno oceno, zlasti ob upoštevanju pomembnosti vpliva uporabe predpostavk skladno s Smernicami o oblikovanju predpostavk in strokovnih ocen.
- 1.38. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala oceniti pomembnost ob upoštevanju količinskih in kakovostnih kazalnikov ter okoliščin izjemnih izgub. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala na splošno vrednotiti upoštevane kazalnike.

Smernica 17 – Upravljanje določanja predpostavk

- 1.39. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da se pri določitvi vseh predpostavk in zlasti pri uporabi strokovne ocene uporablja preverjen in dokumentiran postopek.
- 1.40. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da se predpostavke pridobivajo in uporabljajo dosledno skozi čas in v celotni zavarovalnici ali pozavarovalnici ter da ustrezajo njihovi predvideni uporabi.

1.41. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala odobriti predpostavke na vodstvenih ravneh, ki ustrezajo njihovi pomembnosti, za večino materialno pomembnih predpostavk, vse do upravnega, upravljalnega ali nadzornega organa in vključno z njim.

Smernica 18 – Komunikacija in negotovost pri določanju predpostavk

1.42. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da se s postopki, povezanimi s predpostavkami in zlasti z uporabo strokovne ocene pri izbiri teh predpostavk, pokuša izrecno zmanjšati tveganje za nesporazum pri komunikaciji med vsemi različnimi vlogami, povezanimi s takimi predpostavkami.

1.43. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala vzpostaviti formalni in dokumentirani postopek povratnih informacij med ponudniki in uporabniki pomembne strokovne ocene ter pridobljenih predpostavk.

1.44. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala prikazati negotovost predpostavk in povezane različice končnih rezultatov.

Smernica 19 – Dokumentacija določanja predpostavk

1.45. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala dokumentirati postopek določanja predpostavk, zlasti uporabo strokovne ocene, tako da je postopek pregleden.

1.46. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v dokumentacijo vključiti pridobljene predpostavke in njihovo pomembnost, zadevne strokovnjake, predvideno uporabo ter obdobje veljavnosti.

1.47. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala vključiti utemeljitev mnenja, vključno z uporabljenimi informacijsko podlago, ki je dovolj podrobna, da zagotavlja preglednost predpostavk in postopka ter meril za postopek odločanja, uporabljenih za izbiro predpostavk in neupoštevanje drugih možnosti.

1.48. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da uporabniki pomembnih predpostavk dobijo jasne in celovite pisne informacije o navedenih predpostavkah.

Smernica 20 – Preverjanje ustreznosti določanja predpostavk

1.49. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti preverjanje ustreznosti postopka za izbiro predpostavk in uporabo strokovne ocene.

1.50. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti dokumentiranje postopka in orodij za preverjanje ustreznosti predpostavk, zlasti pa dokumentiranje uporabe strokovne ocene.

1.51. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala spremljati spremembe pomembnih predpostavk zaradi novih informacij ter analizirati in pojasniti navedene spremembe ter odstopanja od uresničitve pomembnih predpostavk.

- 1.52. Kadar je izvedljivo in ustrezno, bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica uporabljati orodja za preverjanje ustreznosti, kot je testiranje izjemnih situacij ali testiranje občutljivosti.
- 1.53. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pregledati izbrane predpostavke na podlagi neodvisnega notranjega ali zunanjega strokovnega mnenja.
- 1.54. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zaznati pojav okoliščin, v katerih bi se predpostavke štejele za napačne.

Poglavje 5: Metodološka skladnost

Smernica 21 – Točke preverjanja skladnosti

- 1.55. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotavljati skladnost med metodami, uporabljenimi za izračun napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve, in metodami, ki se uporabljajo pri vrednotenju sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti.
- 1.56. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala preverjati skladnost v naslednjih korakih izračuna napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve, če so ti pomembni za del obravnavanega modela:
  - a) skladnost prehoda od vrednotenja sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti do notranjega modela za namen izračunov zahtevanega solventnostnega kapitala;
  - b) skladnost vrednotenja sredstev in obveznosti v notranjem modelu na datum vrednotenja z vrednotenjem sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti;
  - c) skladnost projekcije dejavnikov tveganja in njihovega vpliva na napovedane denarne vrednosti s predpostavkami za navedene dejavnike tveganja, uporabljene za vrednotenje sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti;
  - d) skladnost ponovnega vrednotenja sredstev in obveznosti na koncu obdobja z vrednotenjem sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti.

Smernica 22 – Vidiki skladnosti

- 1.57. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri oceni skladnosti upoštevati vsaj naslednje vidike:
  - a) skladnost aktuarskih in statističnih tehnik, uporabljenih pri vrednotenju sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti, ter izračuna napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve;
  - b) skladnost podatkov in parametrov, ki se uporabijo kot vhodni podatki za zadevne izračune;

- c) skladnost predpostavk, na katerih temeljijo zadevni izračuni, zlasti predpostavk o pogodbenih možnostih in finančnih garancijah, prihodnjih ukrepih upravljanja in pričakovanih prihodnjih diskrecijskih upravičenjih.

Smernica 23 – Presoja skladnosti

- 1.58. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala izvajati redno presojo skladnosti na količinski podlagi, kadar koli je to mogoče in sorazmerno.
- 1.59. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri svoji presoji skladnosti:
  - a) opredeliti in dokumentirati vse odklone med izračunom napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve ter vrednotenjem sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti;
  - b) oceniti vpliv odklonov, posamičnih in v kombinaciji;
  - c) utemeljiti, da odkloni ne povzročijo neskladnosti med izračunom napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve ter vrednotenjem sredstev in obveznosti v bilanci stanja za namen solventnosti.

Poglavje 6: Napoved v obliki verjetnostne porazdelitve

Smernica 24 – Poznavanje profila tveganj

- 1.60. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala za zagotovitev izčrpnosti niza dogodkov napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve, na katerih temelji notranji model, vzpostaviti postopke za vzdrževanje zadostnega poznavanja svojega trenutnega profila tveganj.
- 1.61. Zlasti bi moral biti cilj zavarovalnice ali pozavarovalnice vzdrževati poznavanje dejavnikov tveganja in drugih dejavnikov, ki pojasnjujejo vedenje spremenljivk, na katerih temelji napoved v obliki verjetnostne porazdelitve, tako da so lahko v napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve upoštevane vse ustrezne značilnosti njenega profila tveganj.

Smernica 25 – Bogastvo napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve

- 1.62. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri ocenjevanju ustreznosti aktuarskih in statističnih tehnik, uporabljenih za izračun napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve [člen 229 izvedbenih ukrepov], upoštevati zmožnost tehnik za obdelavo znanja o profilu tveganj kot pomembno merilo.
- 1.63. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala izbrati tehnike, s katerimi pripravi napoved v obliki verjetnostne porazdelitve, ki je dovolj bogata, da upošteva vse ustrezne značilnosti njenega profila tveganj iz člena 229(e) izvedbenih ukrepov in podpira odločanje iz člena 226 izvedbenih ukrepov.
- 1.64. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v skladu s členom 229(g) izvedbenih ukrepov in v okviru te metodološke ocene upoštevati zanesljivost neugodnih kvantilov, ocenjenih na podlagi napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve.

Smernica 26 – Ocena bogastva napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve

1.65. Nadzorni organi bi morali za oblikovanje mnenja v skladu s smernico 25 upoštevati vsaj:

- a) profil tveganj zavarovalnice ali pozavarovalnice in koliko se ta odraža v napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve;
- b) trenutni napredek na področju aktuarske vede in splošno sprejeto tržno prakso v skladu s členom 229(a) izvedbenih ukrepov;
- c) v zvezi s stopnjo bogastva napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve vse ukrepe, ki jih sprejme zavarovalnica ali pozavarovalnica za zagotovitev skladnosti z vsakim preskusom notranjega modela, ter standarde iz členov od 120 do 126 direktive Solventnost II;
- d) za določeno obravnavano tveganje, kako izbrane tehnike in napoved v obliki verjetnostne porazdelitve, ki jo pridobi zavarovalnica ali pozavarovalnica, vplivajo na druga tveganja s področja uporabe notranjega modela, kar zadeva stopnjo bogastva napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve v skladu s členom 232 izvedbenih ukrepov;
- e) naravo, obseg in zahtevnost obravnavanega tveganja, kot so opredeljeni v členu 29(3) direktive Solventnost II.

Smernica 27 – Obogatitev napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve

1.66. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da prizadevanje za pripravo bogate napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve ne zmanjša zanesljivosti ocene neugodnih kvantilov, ki izhajajo iz napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve.

1.67. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala preprečiti, da bi se v napoved v obliki verjetnostne porazdelitve vneslo neutemeljeno bogastvo, ki ne upošteva prvotnega poznavanja njenega profila tveganj (glej tudi smernico 24).

1.68. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da je metodologija za obogatitev napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve v skladu s standardi kakovosti za statistične podatke glede metod, predpostavk in podatkov v skladu s členi 229, 230 in 231 izvedbenih ukrepov. Če te tehnike vključujejo uporabo strokovne ocene, bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica upoštevati ustrezne smernice o določitvi predpostavk in strokovni oceni.

Poglavje 7: Kalibracija – približne vrednosti

Smernica 28 – Razumevanje približnih vrednosti v okoliščinah izjemnih izgub

1.69. Kadar zavarovalnica ali pozavarovalnica uporablja približne vrednosti namesto neposredno referenčne mere tveganja, bi morala izpodbijati in utemeljiti stabilnost rezultata teh približnih vrednosti skozi čas in v okoliščinah izjemnih izgub v skladu z njenim profilom tveganj.

1.70. Zlasti kadar zavarovalnica ali pozavarovalnica za prilagoditev svojega zahtevanega kapitala z notranje mere tveganja na referenčno mero uporabi analitične zaprte formule, bi morala dokazati, da so predpostavke, na katerih temeljijo formule, stvarne in veljajo tudi v okoliščinah izjemnih izgub.

Smernica 29 – Uporaba drugih spremenljivk, na katerih temelji izračun

1.71. Če zavarovalnica ali pozavarovalnica za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala uporablja različico spremenljivke, na kateri temelji izračun, ki se razlikuje od osnovnih lastnih virov sredstev, bi morala dokazati:

- a) da bo lahko uskladila razliko med osnovnimi lastnimi viri sredstev in spremenljivko, na kateri temelji izračun, ob $t=0$;
- b) da razume razliko med osnovnimi lastnimi viri sredstev in spremenljivko, na kateri temelji izračun, v vseh okoliščinah do $t=1$ in vključno ob $t=1$, zlasti v okoliščinah izjemnih izgub glede na profil tveganj zavarovalnice ali pozavarovalnice.

Smernica 30 – Ukrepi upravljanja v primeru uporabe časovnega obdobja, daljšega od enega leta

1.72. Če zavarovalnica ali pozavarovalnica v svojem notranjem modelu izbere časovno obdobje, ki je daljše od enega leta, bi morala upoštevati ukrepe upravljanja v okviru izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala in zagotoviti, da taki ukrepi upravljanja učinkujejo na bilanco stanja za namen solventnosti med $t=0$ in $t=1$.

Poglavje 8: Pripis dobička in izgube

Smernica 31 – Opredelitev dobička in izgube

1.73. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala obravnavati dobiček in izgubo kot spremembe v zadevnem obdobju v okviru:

- a) osnovnih lastnih virov sredstev ali
- b) drugih denarnih zneskov, ki se uporabijo v notranjem modelu za določitev sprememb osnovnih lastnih virov sredstev, kot je dejanska sprememba virov ekonomskega kapitala.

Pripis dobička in izgube bi moral izključevati gibanja, povezana s povečanjem dodatnih lastnih virov sredstev, s poplačilom ali odkupom teh lastnih virov sredstev in s porazdelitvijo lastnih virov sredstev.

1.74. Če zavarovalnica ali pozavarovalnica v svojem notranjem modelu uporablja spremenljivko, ki niso osnovni lastni viri sredstev, bi morala uporabljati to spremenljivko z vidika dobička in izgube.

1.75. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala s pripisom dobička in izgube opredeliti, kako so spremembe dejavnikov tveganja povezane z gibanjem spremenljivke, na kateri temelji napoved v obliki verjetnostne porazdelitve.

Poglavje 9: Validiranje

Smernica 32 – Politika validiranja in poročilo o validiranju

- 1.76. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala vzpostaviti, izvajati in ohraniti pisno politiko validiranja, ki določa vsaj:
- a) postopke in metode, ki se uporabijo za validiranje notranjega modela, in njihove namene;
  - b) pogostost rednega validiranja za vsak del notranjega modela in okoliščine, ki privedejo do dodatnega validiranja;
  - c) osebe, ki so odgovorne za posamezno validiranje, in
  - d) postopek, po katerem se ravna v primeru, če se med postopkom validiranja modela ugotovijo težave v zvezi z zanesljivostjo notranjega modela, in postopek sprejemanja odločitev za odpravo navedenih težav.
- 1.77. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v poročilu o validiranju dokumentirati rezultate validiranja ter ugotovitve in posledice, ki izhajajo iz analize validiranja.
- 1.78. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v validiranje vključiti sklicevanje na sklope podatkov o validiranju iz smernice 42 ter odobritev, ki jo izdajo glavni udeleženci v postopku.

Smernica 33 – Obseg in namen postopka validiranja

- 1.79. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri določitvi namena validiranja jasno določiti poseben namen validiranja za vsak del notranjega modela.
- 1.80. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v obseg validiranja vključiti kakovostne in količinske vidike notranjega modela.
- 1.81. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri določitvi obsega validiranja poleg preverjanja ustreznosti različnih delov notranjega modela upoštevati tudi njegovo validiranje v celoti, zlasti pa izračunane napovedi v obliki verjetnostne porazdelitve, da se zagotovi raven predpisanega kapitala, ki ni pomembno napačna.

Smernica 34 – Pomembnost pri validiranju

- 1.82. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala obravnavati pomembnost dela notranjega modela, katerega ustreznost se preverja, če pomembnost uporablja pri določitvi intenzivnosti dejavnosti validiranja.
- 1.83. Zavarovalnica ali pozavarovalnica pri določanju ustreznega postopka validiranja ne bi smela pomembnosti delov notranjega modela obravnavati le posamično, ampak tudi v kombinaciji.
- 1.84. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri določanju pomembnosti pri validiranju upoštevati testiranje občutljivosti.

Smernica 35 – Kakovost postopka validiranja

- 1.85. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala navesti vse znane omejitve veljavnega postopka validiranja.
- 1.86. Če obstajajo omejitve v zvezi z validiranjem delov, ki so vključeni v postopek validiranja, bi se morala zavarovalnica ali pozavarovalnica teh omejitev zavedati in jih dokumentirati.
- 1.87. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da so v oceni kakovosti postopka validiranja izrecno navedene okoliščine, v katerih je validiranje neučinkovito.

Smernica 36 – Upravljanje postopka validiranja

- 1.88. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala vzpostaviti ustrezno upravljanje v zvezi s sporočanjem rezultatov validiranja, ki ga izvede, in notranjim poročanjem o teh rezultatih.
- 1.89. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala oblikovati splošno mnenje na podlagi ugotovitev postopka validiranja in o njem obvestiti uslužbence.
- 1.90. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala vnaprej določiti merila za določitev, ali je treba v tem podjetju zahtevati stopnjevanje rezultatov ali delov rezultatov validiranja
- 1.91. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala jasno opredeliti način stopnjevanja, da se ohrani neodvisnost postopka validiranja od razvoja in uporabe notranjega modela.

Smernica 37 – Vloge v postopku validiranja

- 1.92. Če pri izvajanju posebnih nalog v postopku validiranja poleg funkcije upravljanja tveganj sodelujejo druge osebe, bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica zagotoviti, da funkcija upravljanja tveganj uresničuje svojo splošno odgovornost iz člena 44 direktive Solventnost II in člena 269(2)(a) izvedbenih ukrepov, vključno z odgovornostjo za zagotovitev izvajanja različnih nalog v postopku validiranja.
- 1.93. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala formalno pojasniti vlogo posameznih strank v opredeljenem postopku validiranja.

Smernica 38 – Neodvisnost postopka validiranja

- 1.94. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala dokazati, da njena funkcija upravljanja tveganj za zagotovitev nepristranskega izpodbijanja notranjega modela zagotavlja, da se postopek validiranja izvede neodvisno od razvoja in uporabe modela. Funkcija upravljanja tveganj podjetja bi morala zagotoviti, da so naloge validiranja vzpostavljene in dokončane tako, da se ustvari in ohrani neodvisnost postopka validiranja iz člena 241(2) izvedbenih ukrepov.
- 1.95. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala določiti stranke, ki sodelujejo pri nalogah, povezanih s postopkom validiranja, ob upoštevanju narave, obsega in

zahtevnosti tveganj, s katerimi se srečuje to podjetje, nalog in znanja vključenih oseb ter načina zagotavljanja neodvisnosti postopka validiranja.

Smernica 39 – Posebnosti validiranja notranjih modelov skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II

- 1.96. Udeleženo podjetje in povezana podjetja, vključena v vlogo za uporabo notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II za izračun njihovega zahtevanega solventnostnega kapitala, bi morala določiti enotno politiko validiranja, da se zajameta postopka validiranja na ravni skupine in posamični ravni.
- 1.97. Udeleženo podjetje in povezana podjetja bi morala oblikovati postopek validiranja notranjega modela v okviru izračuna konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala skupine in zahtevanega solventnostnega kapitala povezanih podjetij, vključenih v vlogo za uporabo notranjega modela skupine. Udeleženo podjetje in povezana podjetja bi morala ta vidik izrecno vključiti v politiko validiranja, določeno za notranji model skupine.

Smernica 40 – Uporaba orodij za validiranje

- 1.98. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala razmisliti o uporabi orodij za kakovostno ali količinsko validiranje, poleg tistih iz člena 242 izvedbenih ukrepov.
- 1.99. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala razumeti orodja za validiranje, ki jih uporablja, in izbrati ustrezen sklop orodij zanj za zagotovitev zanesljivega postopka validiranja. Pri izbiri orodij zanj bi morala upoštevati vsaj naslednje značilnosti:
- a) značilnosti in omejitve orodij za validiranje;
  - b) naravo: orodja za validiranje so lahko kakovostna, količinska ali kombinacija obojega;
  - c) potrebno znanje: obseg znanja, ki ga morajo imeti osebe, ki izvajajo validacijo;
  - d) potrebne informacije: morebitne omejitve količine ali vrste informacij, ki so na voljo za zunanje validiranje v primerjavi z notranjim;
  - e) cikel validiranja: orodja za validiranje, ki vključujejo vse ključne predpostavke, sprejete na različnih stopnjah notranjega modela, tj. od razvoja do izvajanja in delovanja.
- 1.100. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v poročilu o validiranju dokumentirati, kateri deli notranjega modela se validirajo s posameznimi orodji za validiranje in zakaj so ta orodja ustrezna za določen namen, pri čemer opiše vsaj:
- a) pomembnost dela modela, ki se validira;
  - b) raven, na kateri se orodje uporablja, od posameznih tveganj, modeliranja sklopov, portfelja, poslovne enote do skupnih rezultatov;

- c) namen tega posameznega validiranja in
- d) pričakovani rezultat validiranja.

Smernica 41 – Testi izjemnih situacij in analiza scenarijev

- 1.101. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala med validiranjem notranjega modela uporabljati teste izjemnih situacij in analizo scenarijev.
- 1.102. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da testi izjemnih situacij in analiza scenarijev, ki jih uporablja, vključujejo ustrezna tveganja ter da se spremljajo skozi čas.

Smernica 42 – Sklopi podatkov za validiranje

- 1.103. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da ji izbrani podatki in strokovna ocena, ki se uporabijo v postopku validiranja, dejansko omogočajo validiranje notranjega modela v različnih okoliščinah, ki so se pojavile v preteklosti ali se lahko pojavijo v prihodnosti.

Poglavje 10: Dokumentacija

Smernica 43 – Postopki nadzora dokumentacije

- 1.104. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala imeti za zagotavljanje stalne kakovosti dokumentacije v skladu s členom 243(3) izvedbenih ukrepov vzpostavljene vsaj:
  - a) učinkovit postopek nadzora nad dokumentacijo o notranjem modelu;
  - b) postopek nadzora različic za dokumentacijo o notranjem modelu;
  - c) jasen sistem navajanja dokumentacije o notranjem modelu, ki bi se moral uporabiti v seznamu dokumentacije iz člena 244(a) izvedbenih ukrepov.

Smernica 44 – Dokumentacija o metodologijah

- 1.105. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pripraviti dokumentacijo, ki je dovolj podrobna, da dokazuje podrobno razumevanje metodologij in tehnik, uporabljenih v notranjem modelu, in vključuje vsaj:
  - a) predpostavke, na katerih temelji notranji model;
  - b) uporabnost teh predpostavk glede na profil tveganj podjetja;
  - c) vse pomanjkljivosti metodologije ali tehnike.
- 1.106. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri dokumentiranju teorije, predpostavk ter matematične in empirične podlage, na katerih temelji katera koli metodologija, uporabljena v notranjem modelu v skladu s členom 125(3) direktive Solventnost II, vključiti, če so na voljo, glavne korake razvoja metodologije ter vse druge metodologije, ki jih je zavarovalnica ali pozavarovalnica preučila, vendar jih nato ni uporabila.

Smernica 45 – Okoliščine, v katerih notranji model ne deluje uspešno

1.107. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v svojo dokumentacijo vključiti splošen povzetek pomembnih pomanjkljivosti notranjega modela, združen v enem dokumentu, ki vsebuje vsaj vidike iz člena 245 izvedbenih ukrepov.

Smernica 46 – Ustreznost dokumentacije za naslovnike

1.108. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi si morala prizadevati, da bi imela dokumentacijo o notranjem modelu, sestavljeno iz več ravni, ki bi ustrezala različnim uporabam in različnim ciljnim skupinam.

Smernica 47 – Navodila za uporabo ali opisi postopka

1.109. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v okviru dokumentacije notranjega modela uvesti navodila za uporabo ali opise postopka za delovanje notranjega modela, ki morajo biti dovolj podrobni, da omogočajo neodvisni, dobro obveščeni tretji osebi delovanje in zagon notranjega modela.

Smernica 48 – Dokumentacija o rezultatih modela

1.110. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v okviru dokumentacije notranjega modela shraniti rezultate modela, ki so pomembni za izpolnjevanje zahtev iz člena 120 direktive Solventnost II.

Smernica 49 – Dokumentacija programske opreme in modeliranje platform

1.111. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v svoji dokumentaciji zagotoviti informacije o programski opremi, modeliranju platform in sistemih strojne opreme, uporabljenih v notranjem modelu.

1.112. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri uporabi programske opreme, modeliranju platform in sistemov strojne opreme v dokumentaciji zagotoviti dovolj informacij, da lahko oceni in utemelji njihovo uporabo ter omogoči nadzornim organom oceno njihove ustreznosti.

Poglavje 11: Zunanji modeli in podatki

Smernica 50 – Zunanji podatki

1.113. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala biti ob upoštevanju narave zunanjih podatkov sposobna dokazati ustrezno raven razumevanja posebnosti zunanjih podatkov, uporabljenih v notranjem modelu, vključno z vsemi pomembnimi preoblikovanji, prevrednotenji, sezonskostjo ter vsemi drugimi predelavami, povezanimi z zunanjimi podatki.

1.114. Zlasti bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica vsaj:

- a) razumeti značilnosti in omejitve ali druge posebnosti zunanjih podatkov;
- b) razvijati postopke za odkrivanje morebitnih manjkajočih zunanjih podatkov in drugih omejitev;

- c) razumeti približne vrednosti in obdelavo manjkajočih ali nezanesljivih zunanjih podatkov;
- d) razvijati postopke za pravočasno izvajanje preverjanja skladnosti, vključno s primerjavami z drugimi ustreznimi viri, če so podatki v razumni meri na voljo.

Smernica 51 – Razumevanje zunanjega modela

- 1.115. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala biti sposobna dokazati, da vse strani, vključene v uporabo zunanjega modela, dovolj podrobno razumejo dele zunanjega modela, ki so zanje pomembni, vključno s predpostavkami ter tehničnimi in operativnimi vidiki.
- 1.116. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala posebno pozornost nameniti vidikom zunanjega modela, ki so pomembnejši za njen profil tveganj.

Smernica 52 – Pregled izbire zunanjega modela in podatkov

- 1.117. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala redno pregledovati svojo utemeljitev za izbiro določenega zunanjega modela ali sklopa zunanjih podatkov.
- 1.118. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi se morala prepričati, da ni preveč odvisna od enega ponudnika, in bi morala uvesti načrte za ublažitev morebitnih napak ponudnika.
- 1.119. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala nameniti pozornost vsem posodobitvam zunanjega modela ali podatkov, ki ji omogočajo boljšo oceno njenih tveganj.

Smernica 53 – Vključitev zunanjih modelov v okvir notranjega modela

- 1.120. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala biti sposobna dokazati ustreznost pristopa k vključitvi zunanjega modela v okvir notranjega modela, vključno s tehnikami, podatki, parametri in predpostavkami, ki jih izbere podjetje, ter rezultati zunanjega modela.

Smernica 54 – Validiranje v okviru zunanjih modelov in podatkov

- 1.121. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala izvajati svoje validiranje vidikov zunanjega modela, ki so pomembni za njen profil tveganj, ter postopka za vključitev zunanjega modela in podatkov v svoje postopke in notranji model.
- 1.122. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala oceniti ustreznost izbire ali neizbire značilnosti ali možnosti, ki so na voljo za zunanji model.
- 1.123. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala v okviru svojega validiranja upoštevati ustrezne informacije, zlasti pa analizo, ki jo opravi prodajalec ali druga tretja oseba, pri čemer bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica hkrati zagotoviti vsaj:
  - a) da ni ogrožena neodvisnost postopka validiranja;

- b) da je v skladu s postopkom validiranja, ki ga določi zavarovalnica ali pozavarovalnica, in je jasno določen v politiki validiranja;
- c) da se upoštevajo vse implicitne ali eksplicitne pristranskosti analize, ki jo opravi prodajalec ali druga tretja oseba.

Smernica 55 – Dokumentacija v okviru zunanjih modelov in podatkov

1.124. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala zagotoviti, da pri dokumentiranju zunanjih modelov in podatkov izpolnjuje dokumentacijske standarde.

1.125. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pripraviti dokumentacijo vsaj o:

- a) vidikih zunanjega modela in zunanjih podatkov, ki so pomembni za njen profil tveganj;
- b) vključitvi zunanjega modela ali zunanjih podatkov v svoje postopke in notranji model;
- c) vključitvi podatkov, zlasti vhodnih podatkov, za zunanji model ali rezultatov zunanjega modela v svoje postopke in notranji model;
- d) zunanjih podatkih, uporabljenih v notranjem modelu, ter njihovem viru in uporabi.

1.126. Če zavarovalnica ali pozavarovalnica v okviru svojega dokumentiranja vpliva na dokumentacijo, ki jo pripravijo prodajalci in ponudniki storitev, bi morala zagotoviti, da njena sposobnost za izpolnjevanje dokumentacijskih standardov ni ogrožena.

Smernica 56 – Odgovornost podjetja v okviru zunanjih modelov in podatkov

1.127. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala ohraniti svojo odgovornost za izpolnjevanje svojih obveznosti, povezanih z notranjim modelom, in za vlogo zunanjega modela ali podatkov v notranjem modelu ter vse druge zahteve.

Smernica 57 – Vloga ponudnikov storitev pri uporabi zunanjih modelov in podatkov

1.128. Zavarovalnica ali pozavarovalnica, ki se odloči, da ne bo neposredno uporabljala zunanjega modela, bi morala skleniti pogodbo z zunanjimi izvajalci.

1.129. Podobno bi morala zavarovalnica ali pozavarovalnica skleniti pogodbo z zunanjimi izvajalci, kadar pooblasti ponudnika storitve za izvajanje nekaterih nalog, povezanih z zunanjimi podatki.

1.130. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bi morala pri sklenitvi pogodbe z zunanjimi izvajalci upoštevati zahteve iz člena 49 direktive Solventnost II in člena 274 izvedbenih ukrepov.

Poglavje 12: Notranji modeli za skupine: delovanje kolegijev

Smernica 58 – Ocena področja uporabe notranjega modela

1.131. Nadzornik skupine, drugi vključeni nadzorni organi iz člena 343(2) izvedbenih ukrepov in drugi nadzorni organi, ki jih opredeli kolegij v skladu s členom 344(2) izvedbenih ukrepov, bi morali pri oceni ustreznosti področja uporabe notranjega modela upoštevati vsaj:

- a) pomembnost povezanih podjetij v skupini glede na profil tveganj skupine;
- b) profil tveganj povezanih podjetij v skupini v primerjavi s profilom tveganj celotne skupine;
- c) če je ustrezno, prehodni načrt skupine za poznejšo razširitev področja uporabe modela in časovni okvir za to;
- d) ustreznost standardne formule ali drugega notranjega modela, ki je odobren ali je v postopku odobritve za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala katere koli povezane zavarovalnice ali pozavarovalnice, ki je vključena v področje uporabe notranjega modela;
- e) ustreznost standardne formule ali drugega notranjega modela, ki je odobren ali je v postopku odobritve za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala katere koli povezane zavarovalnice ali pozavarovalnice v skupini, ki pa ni vključena v področje uporabe notranjega modela za skupino.

1.132. Nadzorni organi iz prejšnjega odstavka bi morali pri oceni ustreznosti izključitve povezanih podjetij v skupini iz področja uporabe notranjega modela oceniti, ali bi izključitev podjetij lahko povzročila:

- a) neustrezno dodelitev lastnih virov sredstev na podlagi zahtevanega solventnostnega kapitala posameznih podjetij in ne na podlagi njihovega prispevka k profilu tveganj skupine;
- b) neskladnosti, ki bi izhajale iz uporabe notranjega modela za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala skupine in uporabe standardne formule ali drugega notranjega modela, ki je odobren ali je v postopku odobritve, s strani katerega koli povezanega podjetja v skupini za izračun svojega zahtevanega solventnostnega kapitala;
- c) pomanjkljivosti obvladovanja tveganj skupine in povezanih podjetij v skupini, ki so posledica omejenega področja uporabe notranjega modela, ali
- d) neustrezen zahtevani solventnostni kapital skupine glede na profil tveganj skupine.

Smernica 59 – Delovni načrt notranjega modela za oceno in postopek odobritve notranjih modelov za skupine

1.133. Nadzornik skupine bi moral v posvetovanju z drugimi vključenimi nadzornimi organi vzpostaviti delovni načrt notranjega modela in pravila za sporočanje, ki jih morajo upoštevati ti organi med oceno in postopkom odobritve notranjih modelov za skupine.

- 1.134. Če je ustrezno, bi moral nadzornik skupine po posvetovanju z drugimi vključenimi nadzornimi organi posodobiti delovni načrt notranjega modela.
- 1.135. V zvezi z oceno notranjega modela bi moral nadzornik skupine zagotoviti, da delovni načrt notranjega modela vključuje časovni raspored, glavne korake in izsledke za to oceno. V primeru notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II bi morali nadzornik skupine in drugi zadevni nadzorni organi razmisliti o vključitvi posebnih določb v delovni načrt notranjega modela. Nadzornik skupine bi moral zagotoviti vsaj, da delovni načrt notranjega modela:
- a) določa, kdaj in kako se posvetovati z drugimi vključenimi nadzornimi organi iz člena 343(2) izvedbenih ukrepov ter jih vključiti v oceno;
  - b) določa, kdaj in kako drugim nadzornim organom znotraj kolegija nadzornikov iz člena 344(2) izvedbenih ukrepov dovoliti, da sodelujejo pri oceni;
  - c) opredeljuje prednostne naloge ocene, ob upoštevanju področja uporabe notranjega modela, posebnosti posameznih povezanih podjetij v skupini, profila tveganj skupine in povezanih podjetij v skupini ter razpoložljivih in pomembnih informacij o notranjem modelu;
  - d) določa, kdaj in kako o rezultatih ocene, ki so jo izvedli vključeni nadzorni organi, poročati drugim vključenim nadzornim organom.
- 1.136. V zvezi z odločitvijo o vlogi za uporabo notranjega modela skupine v skladu s členom 231 direktive Solventnost II bi moral nadzornik skupine v posvetovanju z drugimi zadevnimi nadzornimi organi zagotoviti, da delovni načrt notranjega modela vključuje časovni raspored za vse korake in izsledke za sprejetje skupne odločitve iz izvedbenega tehničnega standarda organa EIOPA o postopku sprejemanja skupne odločitve za notranje modele skupine.

Smernica 60 – Zaskrbljenost zaradi postopka

- 1.137. Če vključeni nadzorni organ v zvezi s postopkom odobritve odkrije pomembne točke, ki vzbujajo zaskrbljenost, bi moral o tem čim prej obvestiti nadzornika skupine in druge vključene organe.

Smernica 61 – Skupni pregledi na kraju samem, ki se izvedejo med oceno notranjih modelov za skupine

- 1.138. Nadzornik skupine in drugi vključeni nadzorni organi bi morali biti sposobni predlagati in se dogovoriti, kdaj in kako organizirati skupne preglede na kraju samem za preveritev informacij v zvezi oceno notranjega modela za skupino s ciljem zagotoviti učinkovitost tega postopka.
- 1.139. Nadzorni organi, ki predlagajo skupni pregled na kraju samem, bi morali obvestiti nadzornika skupine ter pri tem navesti obseg in namen tega pregleda, ob upoštevanju ciljev tega pregleda v zvezi z oceno, kot so jo opredelili vključeni nadzorni organi.

- 1.140. Nadzornik skupine bi nato moral obvestiti druge vključene nadzorne organe, organ EIOPA ter po potrebi druge člane in udeležence kolegija, na katere bi lahko to vplivalo ali ki se zanimajo za udeležbo ali rezultat skupnega pregleda na kraju samem.
- 1.141. Po določitvi nadzornih organov, ki sodelujejo v skupnem pregledu na kraju samem, bi morali ti organi obravnavati in določiti končni obseg, namen, strukturo in dodelitev nalog pregleda na kraju samem, vključno z določitvijo vodje pregleda na kraju samem.
- 1.142. Nadzornika skupine bi bilo treba obveščati o napredku in ugotovitvah skupnega pregleda na kraju samem.
- 1.143. Nadzorni organ, ki vodi pregled na kraju samem in ni nadzornik skupine, bi moral nadzorniku skupine zagotoviti ustrezno dokumentacijo. Nadzornik skupine bi moral dati ustrezno dokumentacijo na voljo vključenim nadzornim organom, drugim nadzornim organom, ki sodelujejo v skupnem pregledu na kraju samem, in organu EIOPA. Nadzornik skupine bi moral drugim članom kolegija in udeležencem zagotoviti seznam ustrezne prejete dokumentacije ter jim na posebno zahtevo predložiti dokumente.
- 1.144. Nadzorni organ, ki vodi pregled na kraju samem, bi moral na podlagi poročila o glavnih ugotovitvah skupnega pregleda na kraju samem z vključenimi nadzornimi organi obravnavati rezultate skupnega pregleda na kraju samem ter ukrepe, ki jih je treba sprejeti.
- 1.145. Nadzornik skupine bi moral obvestiti druge člane kolegija in udeležence o rezultatu in ukrepih v okviru dogovorjenega sporočanja znotraj kolegija.

Smernica 62 – Izmenjava pregledov notranjih modelov za skupine

- 1.146. Vključeni nadzorni organi bi morali o glavnih ugotovitvah svojih dejavnosti, ki jih v zvezi z notranjim modelom izvajajo zunaj kraja samega in na kraju samem, obvestiti nadzornika skupine in druge vključene nadzorne organe ter se z njimi o njih pogovoriti.
- 1.147. Vključeni nadzorni organi bi morali o pristopu, ki ga uporabijo pri pregledu elementov notranjega modela, obvestiti nadzornika skupine in druge vključene nadzorne organe.
- 1.148. Če vključeni nadzorni organi na podlagi tega obvestila odkrijejo pomembne razlike v pristopih, ki jih uporabljajo, bi morali o tem razpravljati in določiti postopek za razvoj skladnih pristopov, če menijo, da bi bila taka uskladitev ustrezna.
- 1.149. Vključeni nadzorni organi druge vključene nadzorne organe obvestijo o orodjih in tehnikah, ki jih uporabljajo za pregled elementov notranjega modela, če menijo, da je to ustrezno.

Smernica 63 – Vključitev nadzornih organov tretjih držav med oceno notranjih modelov za skupine

1.150. Nadzornik skupine in drugi vključeni nadzorni organi bi se morali odločiti, ali bi se bilo treba posvetovati z nadzornimi organi tretjih držav in s katerimi nadzornimi organi tretjih držav bi se bilo treba posvetovati.

1.151. Pred posvetovanjem z nadzornim organom tretje države bi moral nadzornik skupine ob podpori drugih vključenih nadzornih organov sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev, da so zakonske določbe o zaupnosti informacij v sodni pristojnosti, pod katero spada nadzorni organ tretje države, enakovredne zahtevam o varovanju poslovnih skrivnosti iz direktive Solventnost II.

Smernica 64 – Ocena večjih sprememb notranjih modelov skupine iz člena 231 direktive Solventnost II

1.152. V zvezi z oceno vloge za odobritev večje spremembe notranjega modela skupine iz člena 231 direktive solventnost II bi se morali nadzornik skupine in drugi zadevni nadzorni organi odločiti, ali naj oceno sprememb na ravni povezanega podjetja prenesejo na ustrezni zadevni nadzorni organ.

Pravila glede skladnosti in poročanja

1.153. Ta dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 uredbe o EIOPA. Pristojni organi in finančne institucije si v skladu s členom 16(3) uredbe o EIOPA na vsak način prizadevajo za spoštovanje smernic in priporočil.

1.154. Pristojni organi, ki upoštevajo ali nameravajo upoštevati te smernice, jih morajo ustrezno vključiti v svoj zakonodajni ali nadzorni okvir.

1.155. Pristojni organi v dveh mesecih po izdaji prevedenih različic smernic organu EIOPA potrdijo, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu navedejo razloge za njihovo neupoštevanje.

1.156. Če pristojni organi v tem roku ne bodo odgovorili, se bo štelo, da ne ravnajo v skladu s pravili glede poročanja, in se o njih tudi tako poročalo.

Končna določba o pregledu

1.157. Za pregled teh smernic je pristojen organ EIOPA.